

бжде глава на сичката Христова черкова и да докаже своите права относително пжрвенството. Когато папските проповѣдници пристигнале въ Бжлгария, то гореказаната борба приѣла още по-грозни размѣри. Патриархъ Фотия помолилъ свѣтските власти да влѣзатъ въ близки сношения съ Бориса и да му докажатъ, че римското учение е еретическо и нехристиянско. Византийските императори Михаилъ и Василии са обжрнали камъ Бориса съ молба да изгони римските проповѣдници. Слѣдъ време, когато Борисъ са увѣрилъ, че папа Николай нѣма да удовлетвори неговото желание, т. е. че и Римъ не желае да одобри независимостта на бжлгарската черкова, той изгонилъ западните свѣщенници и припозналъ изново цариградскиятъ патриархъ, — който му обѣщаль довольно много, — за глава на вселенската черкова.

Но да си зададеме още единъ въпросъ. Участвуваль ли е св. Кирилъ при крѣщенiето на бжлгарете или не? Тоя въпросъ, който може да са рѣши съ двѣ думи, е накараль множество учени мжже да напишатъ цѣли томове, да испремятатъ сичките стари хронографи, житиета и легенди и да не кажатъ почти нищо. Така, напримѣръ, тие говорятъ, че св. Кирилъ не е можѣль да участвува при бжлгарското тжржество, защото въ времето на Борисовото крѣщение, което е станало въ 863 г., той е билъ въ Моравия. Ние мислиме противното. Когато Кирилъ е отиваль въ Моравия, той е билъ длженъ да премине презъ Бжлгария, слѣдователно нѣкои легенди иматъ твжрде ягко основание да кажатъ, че бжлгарете сж биле „просвѣщени“ повече отъ Бирила, нежели отъ Методъ.